

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
EKONOMIKOS POLITIKOS GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL VARTOTOJŲ TEISIŲ APSAUGOS ĮSTATYMO NR. I-657 22 STRAIPSNIO
PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIVP-863 (TAP-22-213) (TAIS NR. 22-1050(2))**

2022-03-02 Nr. NV-530

Vilnius

Rengėjas: Teisingumo ministerija.

Tikslas: pateikti Seimui išvadą dėl Seimo narės R. Budbergytės inicijuoto Vartotojų teisių apsaugos įstatymo pakeitimo projekto. Pakeitimu siūloma įtvirtinti vartojimo ginčus nagrinėjančių institucijų kompetenciją spręsti klausimus dėl neturtinės žalos atlyginimo vartotojams. Anot įstatyminių pataisų rengėjos, priėmus siūlomą reguliavimą, būtų reikšmingai sustiprinta vartotojų teisių apsauga Lietuvoje, sumažinamas teismų darbo krūvis, kadangi reikalavimus dėl neturtinės žalos atlyginimo vartotojų ginčiuose galėtų nagrinėti ikiteisminės institucijos, kurios egzistuoja ir veikia jau šiuo metu (Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba, vartojimo ginčų komisijos, Ryšių reguliavimo tarnyba ir kitos, numatytos Vartotojų teisių apsaugos įstatyme).

Esama situacija: pagal dabartinį reglamentavimą tik teismas turi teisę spręsti dėl neturtinės žalos atlyginimo vartotojų ginčiuose. Vartotojų ginčus nagrinėjančios institucijos, gavusios vartotojų reikalavimus dėl neturtinės žalos atlyginimo, standartiškai nurodo, kad jos, sprendamos ginčus ginčų sprendimo ne teisme tvarka, teisės aktų nėra įgaliosios nustatyti neturtinės žalos atsiradimo faktą ir dydį, taip pat – turtinės žalos dydį, kai šalis negali tiksliai jos įrodyti.

Esmė: siūloma iš esmės pritarti Įstatymo projektui ir pasiūlyti Seimui jį tobulinti, atsižvelgiant į pateiktas pastabas ir pasiūlymus:

- Įstatymo projekte nurodyti, kad vartojimo ginčus nagrinėjanti institucija dėl vartotojo patirtos neturtinės žalos turi spręsti vadovaudamasi Civilinio kodekso nuostatomis;
- atsižvelgiant į platų galimų vartotojo reikalavimų dėl jo teisių ir interesų gynimo spektrą ir siekiant neapriboti galimybės dėl bet kokio vartotojo pareiškiamo reikalavimo spręsti ne teismo tvarka, siūlytina Įstatymo projektu keičiamo Vartotojų teisių apsaugos įstatymo 22 straipsnio 6 dalį išdėstyti taip: „6. *Vartojimo ginčus nagrinėjančios institucijos nagrinėja visus vartotojų reikalavimus, kylančius iš vartojimo teisinių santykių, dėl kurių gali būti sprendžiama teisme, įskaitant turtinės ir (ar) neturtinės žalos atlyginimo, taip pat netesybų klausimus. Sprendžiant turtinės ir (ar) neturtinės žalos atlyginimo klausimus, taikomos Civilinio kodekso nuostatos dėl civilinės atsakomybės.*“.

Derinimas:

- be pastabų suderinta su Lietuvos banku, Valstybine vartotojų teisių apsaugos tarnyba, Ryšių reguliavimo tarnyba, Valstybine energetikos reguliavimo taryba. Lietuvos advokatūra nepritaria Vartotojų teisių apsaugos įstatymo pataisoms, nes abejoja, ar pagrįstas siekis vartojimo ginčus nagrinėjančioms institucijoms suteikti įgaliojimus ir pavesti spręsti turtinės ir neturtinės žalos atlyginimo klausimus;
- Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupė pateikė tikslinamojo pobūdžio pastabą;

Atitiktis Vyriausybės programai: tiesiogiai Vyriausybės programos nuostatos neįgyvendinamos.

Dalykinio vertinimo išvada: siūlytina išvados projektą svarstyti Vyriausybės posėdžio A dalyje, iki kurio rengėjai įvertins Teisės grupės pastabą.

Patarėjas

Saulius Gaigalas

Saulius Gaigalas, tel. +37070663789, el. p. saulius.gaigalas@lr.lt